

p **Úvodní slovo** / **ČUK na festivalu** * Aktualita / *Kdo chce na ČUKání?* * **KdoKdeCo(a)** Jak

e-GAG

/ *Hofman* rybářům; *Machata* v bráně; *Slíva* na Hluboké * **Z pošty** / *Mašata* po doktorech; *Pátrač* u zubaře; *Jurkas* si píše s *Maleckim* * **Cítát týdne** / *o Josefu Čapkovi* * **Komiks-News # 66** * **Kdo je kdo ve světě** / *Julia Liščenko* (Ukrajina) * **Časopisy** / *Le Canard enchainé* - 93. ročník!!! * **Ze světa** / *Pullitzerova* cena *Ramirezovi*; *Poláci* vy-

stavují; *Zemřel Sergej Savilov* * **Dokument** / *Barták* v RDV * **Pro pamětníky** / Co psal **GAG** před 4 lety: *Kobra* a *agentůry*; *Chvála Matušky* * **Do archívu** / *Hrubý* v Roudnici * **Výsledky** / Kolumbie, Turecko, Srbsko, Belgie * **Propozice** / Čína, Korea, Kanada * **KALEN-DÁRIUM** * Aktualita / *Bř. Kovařík*: cena **v Surgutu!** * **Soutěž: RETRO** * **Přílohy** / *K + K*.

ČUK vydává GEK * týdeník České unie karikaturistů * VI. ročník * (zprávy ČUK č. 274) <http://cuk.dreamworx.cz>

Číslo 08 / 17

NA FOTKÁCH V ČÍSLE: BARTÁK, MAŠATA, MACHATA, LISČENKOVÁ, HOFMAN, KOBRA, HRUBÝ, RONALDINHO, SLÍVA, ČAPEK...

Na úvod / B. Kovařík a ČUK na festivalu filmů o vědě, technice a vzdělávání

ČUK na AFO Olomouc

Minulý týden proběhl v Olomouci festival filmů o vědě, technice a vzdělávání pod tradičním názvem **Academia film Olomouc**. Letošní jeho novinkou byla doprovodná akce v podobě výstavy kresleného humoru, kterou „na klíč“ dodala organizátorům **Česká unie karikaturistů**. Na výstavě bylo zastoupeno celkem 48 prací autorů, kteří o účast na této reprezentativní akci projevíli zájem. Výstava je zároveň soutěžní, byť pouze ve smyslu diváckého výběru. Je ale naděje, že převážně studentské publikum vybere věc lepší, než bývá u podobných diváckých „porot“ většinou zvykem.

Na slavnostní pondělní podvečerní vernisáž 14. dubna 2008 byl pozván předseda ČUK, aby slušně zaplněné výstavní síni vysvětlil, jak taková výstavní kolekce vzniká a zároveň pohovořil o tom co je, jak funguje a co svým členům nabízí ČUK, což dotyčný s radostí provedl. Naše obrázky jsou velmi pěkně adjustovány a pověšeny v podkrovních, pro výstavní akce zřízených místnostech olomouckého Konviktu, což byla kdysi církevní ubytovna pro studenty. Prostora pod střechou je opravdu pěkná, k výstavní činnosti přímo vybízející. Pořadatelé využili i protější stěnu a vytvořili zde k našim obrázkům zajímavý kontrast ve formě výstavy asi třiceti kreseb amerického specialisty na „vědecký“ výtvarný humor **Sidney Harrise** (sebral ho do desítky svých publikací). Dobrá myšlenka. Ve výsledku se ani on, ani my nemáme za co stydět.

Účast na této akci přinese hmatatelný profit ČUK v podobě úplaty za zorganizování celé akce a vystavujícím postupně i už v GAGu avizované honoráře za publikování vybraných kreseb v univerzitním časopise. **-bk-**

K obrázkům:

Na snímku na titulní straně je výstavní síň v příjemném podkroví historického olomouckého Konviktu krátce před vernisáží, vedlejší obrázek zachycuje elegantně instalovanou výstavu **České unie karikaturistů. (Foto: **BK**)**

Časopisy / Le Canard enchainé (Francie)

Držet v rukou tenhle časopis (vypadá však jako noviny, však také Francouzi tomu říkají klidně „journal“) je velká vzácnost. Aspoň pro mne - natož hned dva. Poprvé jsem ho viděl (a uložil do archívu) v roce **1969** - viz dolní obrázek titulní strany). No a podruhé nyní. Mezitím jsem samozřejmě o něm občas četl, naposledy jsme se i v GA-Gu zmínili o jeho účinkování

během „dánské aféry“. Poprvé ho dovezl z Paříže spolužák **Ondřej Neff** - a věnoval mi ho celý nadšený z jeho ostré politické satiričnosti. A nyní spolučukoň **Olda Hejzlar - 2008...**

Ale od začátku. Nejprve: Canard není kanár, takže pozor: v tenisu dát někomu kanára znamená dát mu kačera.

Le Canard je kachna (asi i ta novinářská); **enchainé** je uvázaný (spoutaný). Kačeři z obou stran hlavičku hlídají, každý z nich je jiný. Nevím jak název vznikl, ani co přesně znamená a proto raději k obrázkům. Běžné „zábavné“ vtipy, gag-cartoons v něm nehledejte. Jsou tu jen politické vtipy, karikatury, reagující na aktuální dění. Tyto černobíle tištěné satirické noviny vycházejí v Paříži každou středu, mají osm stran velkého formátu - blíže k někdejšímu českému Ruďasovi než ke Svobodnému (spoutanému) slovu. Porovnám-li oba výtisky, tak šíře sazby je stejná, jen na bílých okrajích dnešní vydání asi dva centimetry šet-

ří. Na titulní straně stařečka (za 1 frank) je jeden velký vtip od kraje do kraje a dva menší. V novém (za 1,20 euro) jsou na první straně menší vtipy čtyři, všechny přes dva sloupce. Jak vidíte, úvodní článek má dodnes titulky přes celou stranu, tedy přes sedm sloupců. Jména karikaturistů mi většinou moc neříkají. Ještě tak kdysi: **Moi San**, **Leffel** - nyní: **Pétillon**, **Cabu**, **Kerleroux**, **Wozniak**. Jména zobrazovaných politiků asi čtenáři řeknou více - tehdy **de Gaulle** (ještě!), **Pompidou**, **Dutourd** (ten spisovatel) - teď: **Sarkozy**. Zajímavější jsou asi počty fóru - dříve dvacet, nyní třicet v čísle. Všechny s oblačky slov či popisky...

Jinak: neuvěřitelné množství textu, desítky a desítky článků. Kam se na málem stoletou *Přivázanou Kachnu* v tom šedém moři slov hrabe nespoutaný pestrobarevný duch e-GAGu!

Miroslav Barták mě ve svém domku na kraji lesa přivítal čerstvými koláči z nedaleké pekárny a slovy: „To je moje představa o ráji: bydlet v lese a ke koláčům to mít dvacet metrů.“ Je to zkratka po všech stránkách mistr zkratky.

Autor: Jiří Zbořil

Promiňte mi tu nejnepřesnou otázku hned na začátek, ale jak jste přišel k té své lince?

Začínal jsem takhle kreslit koncem šedesátých let. Tehdy všude vládli Steinberg a kdekdo kreslil kudrlinky a kytičky. Dokonce i Jiránek tehdy dělal kudrlinky. Já chtěl ale dělat gagy a věděl jsem, že to přes kytičky nepůjde. Na gag musí být kresba přesná. A jakmile jednou člověk ví, co chce, technologii si už přizpůsobí.

Měl jste nějaké vzory?

Spíš jsem se vymezoval negativně. Věděl jsem, co nechci. Dělat vtip tak, že se panákoví nakreslí roztlemená huba, mě nelákalo.

Myslíte jako třeba Vyčítal?

Vyčítal je velmi originální, mám na mysli horší kreslíře, kteří tímto naznačují, že jde o legraci.

Co znám vaše kresby, jsou stylově pořád stejné, dokonale dotažené. Chápu, že se v tomto směru už nedá jít dál, zajímalo by mě ale, jestli jste prostě takhle kreslil od samého začátku, nebo nepublikoval, než jste se k tomu dopracoval...

První kresby do Mladého světa jsem ještě dělal takovou švihovou linkou, ale to brzy pominulo právě proto, že jsem to myslel doopravdy a zajímal se o detail.

Vypadalo to takhle:

Tady bych vás nepoznal.

Taky není důvod. Vždyť se celou dobu snažím kreslit co nejmíň čar.

Když už jsme u těch začátků, všeobecně se o vás ví, že jste býval námořník.

Jak jste se ale dostal z lodi ke kreslení?

Vždycky jsem si kreslil pro sebe, protože jsem chtěl být malíř. Rodiče ale nechtěli, protože byli poštovní úředníci, a malíř v rodině... Tak jsem kvůli

nim vystudoval techniku, ale kreslil jsem furt.

Kreslil jste, co jste potkal cestou, nebo jste hned od začátku dělal vtipy?

Nejdřív jsem maloval oleje, džunky na Perlový řece a tak.

Na lodi?

Jo. Ale žrali mi to lodní švábi. Vždycky v noci mi do toho vyžírali fleky. A pak jsem taky zjistil, že na to nemám při práci dost času. Tak jsem si začal kreslit maličkosti. Přestal jsem se zajímat o krajiny a snažil se nakreslit myšlenku.

Jak se o vašich kresbách dověděl svět, když jste se pořád někde plavil?

Mě námořnictví vůbec nebavilo, takže jsem si slíbil, že s tím nejpozději do třicítky musím seknout a začít dělat něco, co mě bude bavit a s čím půjde žít.

Vás nebavilo se plavit po světě?

No jo, lidi mají romantický představy. Ve skutečnosti je loď jen takovej lepší kriminál. A to tehdy to ještě mělo mnohem blíž k těm starým čajovým kliprům, který v osmnáctém století pluly pod plnými plachtami do Indie, než k současnému provozu. Dneska už to musí být pustý šílenství.

Takže vy to pořád sledujete! To si rád nechám vysvětlit blíž...

Kontejnery – zhouba námořnictva. Když v šedesátých letech nakládala desetitisícitunová loď v přístavu tak zvaný smíšený náklad, stála tam třeba měsíc. Mohlo se chodit do hospody a

celý to ještě připomínalo život. Dneska je náklad připravený v kontejnerech, loď připluje, za chvíli to tam naházejí a už zase odplouvá. Prakticky z ní neslezete. Žádný putyky, žádný holky...

Takže jste s tím seknul ještě včas. Ale pořád mi není jasné, jak vaše kresby pronikly z lodí k publiku.

Tehdy nás na tu práci bylo málo a plavili jsme se prakticky pořád. Když jsem končil, vybral jsem si všechnu dovolenou a náhradní volno, na které jsem měl nárok, a měl prakticky rok a půl na to, abych se chytil nějak jinak.

Chcete říct, že jste měl rok a půl placené dovolené?

Přesně tak. Vzal jsem kresby a začal obcházet redakce. Nejdřív mi otiskli pár obrázků v Mladém světě. A když mě pozvali do hospody takový kofí jako byli Jiránek s Renčínem, bylo jasné, že to může někam vést. Zdálo se, že se tím užívím.

To zní dost snadně...

Všechno má nějaký háček. Odešel jsem z moře v roce 1968. Uplynuly dva roky, normalizátoři zrušili skoro všechny obrázkový časopisy a najednou nebylo, co dělat.

Takže jste musel zase hledat, ovšem tentokrát už po dovolené?

Zachránili mě tehdy kamarádi. Vzali mě do časopisu Junák, který se později proměnil ve Stezku a nakonec Pionýrskou stezku, a tam jsem kreslil, jak se dělá ohniček, různé zálesácké dovednosti, měl jsem na jedné stránce dole strip...

Z toho se dalo uživit?

Byla to aspoň nějaká koruna, ale mnohem důležitější pro mě tehdy bylo, že už někdy v roce 1969 přijel za Adolfem Bornem šéfredaktor švýcarského humoristického časopisu a ptal se na mladý lidi, který tady něco dělají. Áda mě s ním vzal do hospody a on mě vyzval, abych pro ně něco nakreslil. Netrvalo ani pár týdnů a měl jsem u nich celou stránku, která mi tam pak vydržela pětadvacet let. Živila mě celou normalizaci.

Vy jste seděl tady a kreslil humor pro Švýcary? Jak to fungovalo? To jste se na ně nějak speciálně ladil, nebo jste prostě jen kreslil a kreslil, pak něco vybral a poslal jim to?

Měl jsem tam svojí stránku, na který jsem si moh' tisknout, co mě napadlo.

Neměl jste s tím tady potíže?

Občas něco bylo, ale nebylo to tak zlý. Ona sice ta pakáž z Dikobrazu pořád tvrdila, že co není v Dikobrazu, není schválený stranou a vládou a nikam se posílat nesmí, ale já je vždycky poslal někam a jelo se dál. Nakonec jsem měl největší průšvih s věcmá, který si ode mě vzalo Artcentrum, normální socialistická organizace.

Co vám provedli?

Někam něco prodali a někomu se pak zdálo, že to bylo otištěno v divných souvislostech.

Pojďme radši zpátky ke vašim obrázkům. Kdy jste vlastně začal dělat s barvou?

Už začátkem sedmdesátých let. Chtěl to po mě právě Franz Mechler, ten švýcarský šéfredaktor.

Už tak brzy? Ale tady vám ještě hodně dlouho vycházely jen černobílé kresby...

No jistě, kdo by tu taky tiskl barvu?

Dneska už je bohužel poptávka po barvě i u nás. Musím se přiznat, že mám vaše černobílé věci radši.

To chápu, je to čistší, dává to větší prostor vlastní imaginaci. Černobílá kresba se kupodivu nemusí dotahovat. Stačí jedna čárka a naznačí celý prostor, zatímco v barvě musí být jasné obrysy.

Přecházelo se vám k ní snadno?

Musel jsem všechno znova vymyslet, ale pořád jsem se snažil, aby to bylo co nejjednodušší. Proto pracuji jen s čistými plochami, který teď asi umím jedinej v Evropě.

Teda v akvarelu, na počítači to umí každěj. Divákům je to sice jedno, ale kdykoliv mám výstavu, přichází kolegové a říkají takové ty věci jako: Neblbni, jak tohle děláš, prozrad'...

Držíte si to jako výrobní tajemství?

Tajemství to žádné není, jen léta zkušeností. Není v tom žádný recept.

Děláte radši barevně, nebo černobíle?

Těžko říct, barva je další informace...

To sice je, ale aspoň pro mě je právě půvab vašich kreseb v tom, že používáte minimum prvků k předání co nejbohatší zprávy. A není barva vlastně spíš jen další prvek než informace?

Já bych řekl, že je to prostě jiný řemeslo. A také má svůj půvab. Už jen proto, že na to zase musím jít trochu jinak.

Pozoruhodnou část vašich kreseb tvoří vtipy či komentáře s lékařskou tematikou. Nedávno vám s nimi dokonce vyšla celá kniha...

Doktoři jsou moje oblíbené téma, a taky je hrozně jednoduchý.

Jednodušší než ostatní? Proč?

Z toho prostého důvodu, že se udělá chlap v plášti a každý už ví, o co jde. Humor beze slov totiž stojí na symbolech, které si každý musí sám interpretovat. A v tomto případě sdílíme všichni stejnou zkušenost, takže domluva tvůrce s divákem je snadnější.

Co vás k tomuto tématu přivedlo?

Vybral si mě pan doktor Houdek z nakladatelství Galén. Už si ani napamatuju, kdy si na mě vzpomněli poprvé. Kdysi jsem pro ně dělal ke každé knize, kterou vydali, pohlednici, a pak se to nějak přirozeně vyvíjelo dál.

Posledních pár let ilustrujete například knihy pana primáře Koukolíka, což není úplně snadné čtení. Čtete je?

Samozřejmě. Čtu všechno, co ilustruji. A ne jednou. Člověk to přece musí nejdřív pochopit, než k tomu může něco nakreslit.

Dá se říct, kolik toho tak průměrně nakreslíte třeba za den nebo týden?

Řekl bych, že za den nakreslím průměrně tak jeden obrázek. Ale jsou dny, kdy si člověk sedne a začíná přemýšlet o novém tématu, do kterého se musí nejdřív dostat, a ze začátku to nějakou dobu většinou nejde. Pak se to spustí a jde jeden za druhým.

Na čem děláte teď?

Nevím, jestli to budete znát. Pan Reiner píše do Mladé fronty takové milionářské sloupky.

Chtějí to vydat jako knížku a já k tomu

dělám obrázky.

Jak to jde?

Dobře. Miliony jsou prima téma a texty jsou vtipný a chytrý.

Pomůže vám, když je text sám o sobě vtipný?

Jistě. Vtipný text vám už sám o sobě dává na vědomí, že unese nadsázku. Když je to moc vážný, tak se člověk kolikrát bojí.

Máte nějaký svoje oblíbené téma?

O doktorech jsem už mluvil. Asi před měsícem mi také vyšla šachová knížka, ale byly tam nějaké problémy s tiskem, tak ještě není úplně na světě.

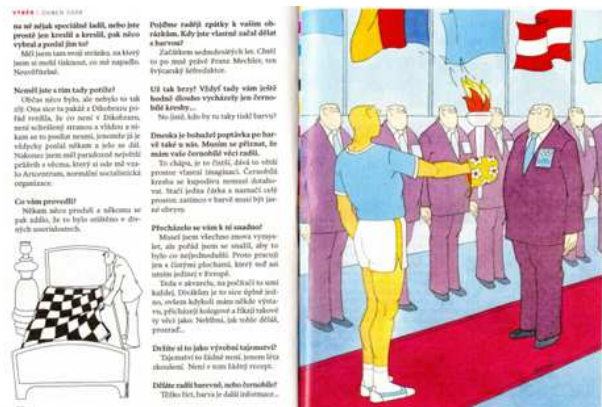
Hrajete šachy?

Ne. Kdysi v mládí mi někdo vysvětlil, jak táhnou figurky a to je asi tak všechno.

Proto na vašich šachových obrázcích nejsou žádné pozice...

Někdy jo, ale to se pak vždycky bojím, že když se na to podívá odborník, zjistí, že je to blbost, že to takhle nemůže stát.

Stalo se vám někdy, že byste se do nějakého tématu neponořil, nebo ho úplně zkazil?

Ne, že by něco vyloženě nešlo, ale kdysi se dělaly do Stadionu takové sloupky o sportu a tam jsem nadělal nejvíc kravin. On totiž když má být fór fórem, musí být o podstatě bytí. Humor, stejně jako tragédie, vychází z podstaty, ne z nějakého povrchního znaku. A co máte ve sportu za podstatu? Když se někdy přehrabuju ve starých věcech, tohle mě nejvíc mrzí.

A už jste se k tomu nikdy nevrátil?

Není důvod.

Šachy jsou ale taky sport, ne?

Jistě, ale to je složitá hra, jako život. Zatímco takový vrh koulí...

Chybí příběh?

I tak by se to dalo říct.

Vracíte se někdy k tématům?

Jak kdy. Když nějaké téma jednou obhospodaříte, tak to pak v určitou chvíli přestane jít a musíte si dát přestávku, abyste se na něj když tak mohl později kouknout nějak jinak. Ted jsem například dělal v létě takovou zakázku o golfu. Obstaral jsem si materiály, objednal tady okolní hřiště, něco udělal, a pak to skončilo.

Zahrál jste si přitom?

Vždyť to neumím.

To by vás určitě naučili.

Jenže to chce čas a kde bych ho vzal. Musím kreslit, to mě baví.

Musíte pro obživu, nebo jen pro tu zábavu?

V mém věku se už člověk může jen radovat.

(R. D. Výběr Duben 2008)

Poznámka red. GAGu: Text přetiskujeme i s hovorovými výrazy v opovědích. V otázkách redaktora byly nespisovné formulace opraveny.

Místo Malé recenze / O „Usmívání“ Pavla Matušky

Usmívání není posmívání. Usmívání není vysmívání. Usmívání není ani smích. Posmívání je vlastnost oblíbená více v Česku než jinde ve světě. Vysmívání je dokonce tak trochu ošklivá vlastnost, že? Usmívání není bujarý smích, je to spíš jakési spokojené pobroukávání, mědění si.

Pavel Matuška je bytostný usmívač, ne posmívač. Pokud přijmeme za prokázané, že chlapi se raději bujaře řehtají (jsou tací jednodušší) a ženy rády blaženě usmívají (jsou pak jaksi tajemnější), pak musí být Pavel Matuška u ženské části lidstva na roztrhání, což se dá vyjádřit i starodávným termínem „jít na dračku“. Myslím tím samozřejmě Matuškovu dílo.

Výsměch není jeho myšlenková parketa, právě tak jako ostrá angažovaná čára není grafickým záznamem EKG jeho srdce. Srdce, pokud jste tu divnou věc někdy viděli, je spíš kulaté než hranaté a Matuškoví panáci, vlastně jeho všechno, je spíš oblé a tak nějak dokulata. Matuškovy srdce bije zvolna, pravidelně, tepe si, tepe - ale ne zlořády. Matuškovy poklidné scénérie vyzývají k úsměvu - smích mohou vyvolat v okamžiku, kdy divák, ukolébáný harmonií obrázku, teprve při rozšířování pravého smyslu dění pochopí, oč jde. Někdy ten smích přijde až dodatečně - s přečtením názvu díla umístěným u rámu obrazu.

Matuškovy výtvarné scény jsou jako jejich autor. Od pohledu zdrženlivý nemluva, morous, jehož kulatá tvář pouze naznačuje dobromyslný potenciál. A vskutku, hned při prvním nesmělém dotyku, vzápětí po oslovení autor taje a začne se usmívat, povídálek jeden ukecaný.

Listování v Matuškově knize, stejně tak jako procházka výstavou jeho výtvarného humoru, je také především usmívání. Pochopte to ale správně: to listování i ta prohlídka není „o usmívání“, jak se dnes módně říká, ale usmívání samo.

Ivan Hanousek

publicista a teoretik výtvarného humoru

Text pochází ze stejnojmenné publikace, výtvarník jej používá místo obvyklých autobiografických údajů v pozvánkách na výstavu (zřejmě jej zaujala předvídaná zmínka o umělcově srdci, učiněná pisatelem ještě před jeho operací)

Výstava umístěná v předsáli a v menších, grafických kabinetech je odlišná, ale snadno zde najdeme podobnosti: také Jan Hrubý nikdy neukotvil svou práci v manýře, vždy hledal výraz pro to, čím žil. Vycházel od toho, čemu se říká kreslený humor, ale co u něj mělo vždy spíš podobu poezie, často kořeněné absurditou:

„Myslím, že humor je dar, kterým si uvědomuji svoji svobodu. Viděl jsem, jak vojáci nacvičovali kladení věnců se starými pneumatikami. Představil jsem si slavnostní ukládání ojetých pneumatik a zasmál se. Na druhé straně беру oběť neznámého vojína a oběť vůbec smrtelně vážně, a tím ten humor neupadá do křeče a samoučelnosti. Ale to všechno můžu dělat jen ve svobodě, která by neměla sklouznout to libovůle. Kde není tento humorný odstup dovolen, byvá neznámý vojín zneužit totalitami všeho druhu. Fanatici moc smyslem pro humor

Jan Hrubý studoval teologii a stal se jáhnem, oženil se a s manželkou vyučují a vyvádějí do života osvojené děti. Jáhen má spoustu práce: připravuje a vede bohoslužby slova, roznáší eucharistii, navštěvuje po vesnicích staré a nemocné. Ke všemu ještě pracuje s mládeží, dál předává svou odvahu k experimentu, učí grafickým technikám, pomáhá otevírat dveře k té úžasné zásobárně smyslu, jakou je umění. Autor říká: *„Před lety jsem citoval jako své motto Chestertonův výrok: Největší dobrodružství je dělat dobro. Dnes se mi vybavuje ještě titul Aloise Jiráka – Proti všem, který mi dal tatínek i tímto věnováním: Jeníčkovi k Vánocím, aby se učil od husitů.“*

Zdá se, že osobitý humor Jana Hrubého se stává tišším i náročnějším, má na co navazovat i kam směřovat. Jako kazatel dobře ví, že evangelium je především radostná zvěst.

Obě roudnické výstavy jsou krásné, i když každá jinak. Otevírají pohled do světa, kde opravdovost je přirozeností, kde Boží království není prázdným pojmem.

Václav Sokol

Obě výstavy jsou v Galerii moderního umění v Roudnici nad Labem otevřeny do konce března 2008.

přemýšlel, než jsem mu odpověděl, že u nás to prostě nejde. Proč to nejde? Václav počítal s investicí do kvalitního počítače, skeneru, faxu. Adresář všeho tištěného se dá samozřejmě opatřit. Ale, ale... Na západě

Katolický týdeník č. 9 otiskl v příloze **Perspektivy** - březen 2008 - recenzi na roudnickou výstavu kolegy **Jana Hrubého** (v Gagu jsme se jí věnovali vzápětí po vernisáži). Autorem je **Václav Sokol**. Výstava skončila v březnu. Z článku, který si všímá i souběžné výstavy **Adrieny Šimotové**, jsme vybrali podstatnou část:

V Praze je sto padesát galerií. V Roudnici nad Labem jedna jediná, která si ale za dlouhá desetiletí získala výsadní postavení. Není to dáno jen výjimečnou architekturou lobkovické jízdárny, která se k účelu velkoryse pojaté galerie výborně hodí. Ojedinělá je zejména

dlouhodobá koncepce, jejíž základ položil Miloš Saxl v šedesátých letech minulého století a kterou s nesmírným nasazením rozvíjela i prohlubovala Miroslava Hlaváčková. Dvě současné výstavy jsou pro směřování galerie charakteristické. Oba autory známe, ale zde jejich dílo působí nezvykle a objevně - začíná autor a po větách o Šimotové přechází k **Hrubému** - viz **sloupek vlevo**.

GAG pro pamětníky / Zprávy ČUK 04-25
ze 20. 2. a 04-26 z 21. 2. 2004

Co jsme psali před čtyřmi lety - tentokrát nejprve úvodník z č. 25/2004! Zajímavý i dnes...

Úvodní slovo Kobry na oblíbené téma „stará dūra“ - agentúúra...

Vážené kolegyně a kolegové. Vaše představa, vyplývající z ankety, kterou Hanousek vytvořil proto, abychom se dozvěděli o tom v čem má, podle vás, ČUK dělat servis členům, zněl mnohohlas o zajišťování publikace v novinách a časopisech. Ano, ve světě, na západ od nás a přes moře existují agentury, které tuto službu dělají. Vašek Teichmann, který málem vstoupil do ČUKu, ale pak se nepochopitelně nasral a nevstoupil, mi v době, kdy jsem odešel ze zanikajícího deníku *Slovo* a byl na dlažbě, udělal velkorysou nabídku. On bude investovat peníze a já rozjedu agenturu pro uplatnění kresleného humoru v novinách a časopisech. Nadchnul jsem se, vystřízlivěl z nadšení a týden přemýšlel, než jsem mu odpověděl, že u nás to prostě nejde. Proč to nejde? Václav počítal s investicí do kvalitního počítače, skeneru, faxu. Adresář všeho tištěného se dá samozřejmě opatřit. Ale, ale... Na západě

jsou řetězce místních, oblastních a regionálních novin, padesát centrálních novin v každém státě USA jeden (možná tři, to by bylo 150), několik desítek novin a časopisů vycházejících federálně. U nás mají čtyři vycházející celostátní deníky své karikaturisty (nevím, jak je to v Hospodářských novinách po přechodu Kemela do MfD). Časopisy nemají o kreslený humor zájem, pokud nějaký tisknou, je to na základě osobní konexe autora s redakcí. Regionální noviny u nás netvoří navzájem si konkurující řetězce, protože Němci vydávají všechny deníky Bohemia pod různými názvy od místních, přes okresní až po krajské. O kresleném humoru nerozhodují redakce ale manažment, který když slyší kreslený humor, vybaví si Dudka a okamžitě se nasere. Vím to, protože jsem s nimi (Vltava-Labe-Press) několikrát jednal. Není tudíž komu nabízet.

Ale pokračujme v úvaze. I kdyby bylo komu nabízet neexistuje u nás praxe agentur a agentů. To je zavedeno na Západě, kde pouze výjimečně vezme redakce kresby rovnou od autora. Jejich první otázka je: kdo vás zastupuje. U nás nic takového neexistuje a nebude existovat. Agentury a agenti totiž dodržují dohodnutou minimální cenu, která má samozřejmě nějaké rozpětí podle oblíbenosti autora. U nás je víc karikaturistů než vycházejících tiskovin (Američanů s nápady, kteří navíc umějí kreslit, je o hodně méně). Jenom asi čtvrtina je členy ČUK, kde by se dala předpokládat nějaká morálka. To znamená, že když se rozhodneme, že nejnižší honorář za kreslený vtíp bude 800,- Kč, nikdo nedá fór za méně. Hypotetická agentura rozešle vtípy s tímto limitovaným honorářem novinám a časopisům a Franta nebo Tonda z ČUKu, o nečukácích ani nemluvě, zajde do redakce a nabídne svůj kreslený humor za 400,- nebo 50,- Kč. Redakce, které nejsou zvyklé jednat s agenturami a agenty, které s nimi ani jednat nechtějí, protože když nezplatí autorovi nic, ten je bezbranný, agentura nebo agent by se soudili, nepřistoupí na pravidla hry, které jsou pro agenturu základem její činnosti. Myslím, že všichni máte dostatek negativních zkušeností, myslím, že všichni víte, že náš trh s tiskovinami, které by chtěly publikovat kreslený humor je maličký a redaktori vesměs pitomí, bez smyslu pro humor (tedy kvalitní humor) a tak končím otázkou: Co můžeme udělat pro to, aby se zvětšil prostor pro publikování? Hanousek rozjel činnost (názory, nápady, informace) pro část emailových členů a já si myslím, že lépe fungující ČUK možná najde cestu jak ty idioty v novinách a časopisech donutit ke spolupráci. Pokud se udrží Dikobraz, mohl by v tom snažení být velkým pomocníkem. Shrnu: Agentura ne, nátlak na větší prostor k publikování ano. Ale jak to zařídit nevím. **(KOBRA)**

V dalším čísle, které vyšlo jen o den později (!) byly otištěny příspěvky Kovaříka ke Krmáškovi a Plotěné k Trnkám-Brnkám. Malá recenze byla věnována publikaci Dostála F. + Dodala J., kteří vydali společně knihu „Šasek, to zní hrdě“. Vybíráme též dodatek Bartáka k jeho předchozí

„legnické“ zprávě a opravené výsledky ankety o dosud nejlepší časopis pro vtípy v Č(S)R...

Slíva neopravuje Bartáka, Barták opravuje se sám (ad: Barták porotoval v Legnici – e-Gek č. 04/7)

Kontaktoval mne Jiří Slíva, aby mi sdělil, že hovoře o tématech humoristických soutěží nejsem přesný, či lépe řečeno kecám. Podle něj všechny podstatné evropské soutěže začínaly bez tématu, tedy v kategorii Volné téma. Já mu to věřím, neboť je to zkušený festivalový harcovník. A protože odmítl mne opravit veřejně, činím já s omluvou tuto autoopravu. Bez mučení přiznávám, že po prvních úspěších na tomto poli jsem si soutěží přestal všimát, protože mne

přestalo bavit vysvětlovat pořadatelům, proč si nemohu cenu vyzvednout. Až teprve po mnoha letech jsem zjistil, že v mých papírech se stkvěla poznámka "napomáhání k rozvracení republiky" a nebylo divu, že mne nechtěli nikam pouštět. (MB) Na snímku: **Barták a Slíva** (archív GAGu)

Konečné výsledky ankety e-GEKu o nejlepší humoristický časopis v Česku (10 hlasujících):

Škrť 23, Kuk 16, Sorry 9, Apríl 5, Dikobraz 68/69 3, Hec 2, NEI-humor 1, Podvobraz (pražský) 1. Hlasovalo 10 členů ČUK: Dostál, Jurkas, Koutek, Kovařík, Krmášek, Mikulecký, Mlejnková, Ostatek, Šípoš, Šourek. (Oprava z e-Geku 04-6)

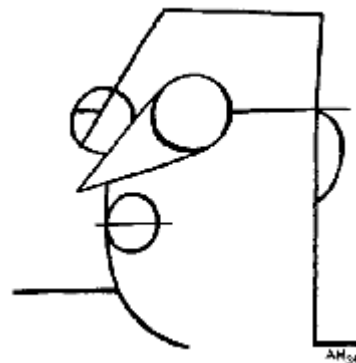
Bylo by zajímavé vědět, jak by stejná anketa dopadla dnes - s odstupem 4 let - a s větším počtem respondentů, že?

Cítat na tento týden / o Josefu Čapkovi v MfDNES (5. 4. 2008)

(Josef Čapek v LN.) „Měsíc po Hitlerově uchopení moci varoval před **politikou klacku** a upozorňoval, že za ni není zodpovědná ideologie, ale lidé. „Zlo a šílenství by nemohly vládnouti svým násilím, kdyby nebyly neseny zlobou a šílenstvím lidí.“ Absurdní zvrácenost nacismu dokresloval i drobnými, leč výmluvnými příklady: **vytlačení neárijské figurky malého Mórica z německých humoristických listů** či svévolné posunování začátků divadelních her - když má Hitler řeč, začne se hrát až po ní, tedy třeba v deset v noci. Tyto Čapkovy postoje logicky ústily i do polemik s českým národoveckým zbulvárněným tiskem, který podněcoval radikální nálady a osočoval hradní politiku. Josef Čapek, podobně jako Karel, byl přesvědčeným antifašistou a také antikomunistou.“

/Z recenze Alice Horáčkové na **Spisy Josefa Čapka**, 1. svazek/

Kresba: Adolf Hoffmeister

A ještě jedna retro - soutěž pro všechny:

Když jsme v listování GAGy čtyři roky starými nara-zili na názvy humoru se věnujících časopisů českých, jistě jste si též povšimlí, že v tabulce - viz vý-še! - dostal hlas i někdejší **Podvobraz** (to je ten z tzv. „nových“ Dikobrazů, kterému se na trhu poda-řilo udržet (u nakl. Ivo Železného) ze všech nejdéle. V závorce umístěné upřesnění „pražský“ nazna-čilo distanci hlasujícího od následného Podvobra-zu, proměňivšího se pak ve Ferdův „Český legračník“. Postupně se zprvu pěkně tiš-těný a snad dobře zamýšlený časopis plný vtipů od dobrých autorů proměnil v bizarní snůšku ama-térských kresličů v kudrnaté grafické úpravě, která vtipy potlačovala, místo aby je podporovala. O kva-litě redakce ani nemluvě. Vpravo vidíte dva vtipy od jednoho našeho kolegy v **čísle 7 str. 2.** (Pod-vobraz 42/94)

Vaším úkolem teď je, určit, jaké je skutečné jméno au-tora. Pozor: Ze soutěže je pochopitelně vyloučen pravý autor i jeho rodinní příslušníci!

Z autorů, kteří do týdne uhodnou jméno autora kreseb dvou hlav vpravo, vylosujeme jednoho, kterému věnuje-me ... hodnotné překvapení!

KRESBY V ČÍSLE: RAMIREZ, TURCIOS, DE BECK, KONDENKO, KOTRHA, SCHLEGEL, KELEMEN

K portrétům bez hranic

Na základě vašeho zamyšlení nad směřováním portrétního umění jsem se vydal na cestu po internetu, nebo jak vy píšete webu. A nestačil jsem se divit! Tolik různých i „hrůzných“ obrázků. Dokonce jsem našel i ještě zubatějšího Ronaldýna; tak příkládám! Možná se pleť, ale autorem je taky ten už jmenovaný **Turcios**. Velice často jsem narazil na jakéhosi **Jana Opa** (ne Bílého, ale Becka). To je ta druhá hlava s tou „Zubajdou“. Nevíte, kdo to asi je? Napsané to tam nebylo. Myslíte, že ji každý pozná? Myslím, že u nás se autoři, i ti z ČUK, snaží více vystihnout podobu, i když třeba ne přesně. Ti „světoví“ se spíš snaží zaujmout jinak, třeba šokem. Vzpomínám na staré české karikaturisty jako Bidlo, Hoffmeister a podobně. Nezkrášlovali lidi, ale nedělali z nich kreatury. Dělalí pěkné věci, teď třeba ten Blecha taky a nemuseli tak promačkávat hlavy ani zubit zuby!

S pozdravem - „Pátrač“

Kresba: **Turcios**

Trocha legrace - aneb R. Jurkase si píše s A. Maleckým

Posílám pro zasmání moji korespondenci s Andrzejem Maleckim Německo. Poslal jsem mu 2 poslední e-GAGY - ty Prešovské (v jednom má oceněný obrázek). Tak takhle legračně polsko-slovensko-česky-zakarpatsky jsem mluvil v Prešově 2 dny. :-)

zdraví R. J.

Zdravijam Andrzej!

Posilam ti 2 numery našeho bulletinu E-GAG, kam jsem napisal reportaž z Prešova. Je tam i tvoj rysunek - cartoons. Maj sa bardzo dobrze. ahoy - Roman Jurkas

piéknie dziékuje...

drogi Romanie!!! dziékuje za poczté... teraz bédé mial duzo do czytania pewnie caly weekend... dziékuje i pozdrawiam do Pragi... AA+M

Den dobry, Andrzej!

Snad naszej těžkej mluve - jazyku - porozumješ. Bardzo ladne czytanie o weekendu. zdrowiam! Roman

GAG-podotýká: tento materiál nemá v úmyslu posmívat se kolegovi. Už jen proto, že podobně vyhlíží i mezinárodní korespondence edYtora...

Kresba: **Jan Op de Beck**

A teď zase vážně: Nestor Vladimír Mašata žije a stojí o ČUK a GEK

Děkuji za dopis, který mě nemohl příliš potěšit, protože se poněkud podobal „vyhazovu“, ale hlavně děkuji za přání pevného zdraví, jehož nedostatek je základní důvod mého zdánlivého „členského úmrtí“. Jest pravdou, že mé účasti na schůzích jsou v poslední době sporé, což se snažím omluvit chorobami vlastními i své manželky (...výčet...) Zkrátka staroba = choroba.

Občas jsem na akci přišel, pozdravil paní Růženku (...) a nesháněl se po prezenční listině (...) ale asi 1x za rok vnutil panu Jurkasovi, pokladníkovi, 100,- Kč symbolického příspěvku na režii ČUKu (...) Účastním se některých soutěží zejména v zahraničí /viz poslední GEK str. 10 - Izrael/. Pokud poslali pozvánku či katalog atd., věřím, že paní Růženka pro mne příslušné, jakožto starce Mašatu, zajistila. Domácích akcí jako v Písku, H. K., Znojmu a jiných se účastním, pokud se o nich doslechnu, dočtu neb dostanu pozvánku s termíny, náměty, adresami, což u nás bohužel není obvyklé.

Rád bych poprosil některého z blízkých, pokud by to bylo možné, aby mi na chvíli časopisy ČUKu půjčili nakrátko k přečtení a k opsání údajů o soutěžích atd, akcích u nás i venku a basta - tím by ČUKu odpadla nutnost zásobovat mne tiskem a plýtvat penězi za vysoké poštovné.

Tak tedy vězte, že budu srdečně rád, když naše spojení bude trvat, budu o dění v ČUK a ve světě informován, ať tím či oním způsobem, a budu vídat své přátele.

Vladimír Mašata, Praha 10

(Poznámka: O každého člena, který má o zájem být v ČUKu, stojíme! Zvláště pak o slušné členy typu 83-letého kolegy Mašaty (**na snímku** s klíčem **Salonu jubilantů ČUK v r. 2004** v M.B.) Připomínáme proto, že dopis, na který tu odpovídá, byl velice pečlivě formulován, aby se nikoho nedotkl. A byl poslán nikoliv proto, abychom členy nutili účastnit se společných akcí, ale jen proto, abychom zjistili, zda chce každyčká z oslovených i nadále dostávat mnohastránkové, tištěné a drahou poštou rozesílané GAGy! Pokud jde o Vladimíra, je to člověk, jehož informování rozhodně nelze označovat za *plýtvání penězi*! Navíc je z Prahy 10 a tak není problém mu GAGy - třeba osobně - do Ruské ulice č. 26 doručit. V jeho dopisu ovšem chybí přesná odpověď na naši hlavní otázku. Spíše to vypadá, že všechny t-GAGy nedostává, neb v nich jsou v předstihu důležité akce i soutěže anoncovány...? S přáním pevného zdraví, s posledním t-GAGem „P“ a s nejčerstvějším číslem „Q“ v podpaží je připraven z ČUKu dorazit k Mašatům jistě nejen ... **Gag-men**)

Tichý mat se řítí k uzávěrce!

Soutěž, kterou vypsala s ČUKem Pražská šachová společnost vrcholí Jde v ní o **nejlepší výtvarný vtip** na jednoduché **téma ŠACHY**. Pomněte, že uzávěrka se rychle blíží - je už **30. dubna 2008 !!!**

Vlevo vidíte vtip, jehož autorem je Jovan Prokopljević ze Srbska

Tak ten už nekreslete, ale určitě přijdete na lepší! Celé propozice najdete v GAGu č. 08-02.

Po krátké odmlce pokračujeme v letošní řadě portrétů „bílých vran“ ve světě (většinou jen havrani) kreslené legrace. Tentokrát je autorem *Peter Závacký*.

Veľa žien humor nekreslí. Ani u nás, ani vo svete.

Veľka Ukrajina nie je výnimkou. Karikaturistky tam porátate na prstoch jednej ruky. **Júlia Lisčenko** je jednou z nich. Vzdelaním je výtvarníčka, povoláním novinárka, venujúca sa i novinovej a časopiseckej ilustrácii. Pokračuje tak v rodinnej tradícii - rodičia sú novinári. Rada obosiela medzinárodné súťaže kartún, kde získala už nejedno ocenenie. Kreslí väčšinou bez slov. Iba pre úsmev i pre radosť. Jej vtipné a veselé obrázky zvyšujú úroveň hormónu šťastia a prinášajú radosť, úsmev a pozitívnu energiu ľuďom, keď sú smutní. Tak, ako jeseň hýria farbami aj jej obrázky, prevládajú v nich farby nádeje, veselosti, radosti elánu a energie. Pre noviny kreslí tušom a perom. A na súťaže aj akvarelom. Jednoducho cíti, že každý nástroj má svoje možnosti. Podľa toho akú myšlienku sa snaží vyjadriť, taký nástroj aj volí. Od detva jej je vzorom Anatolij Vasilenko z Kyjeva (vážila si **Zlatkovského i Tjunina**), dnes k nemu pribudol aj Rumun **Florian Doru Crihana**. Svoju premiéru si už odbyla aj v porote súťaže o Striebornu muchu (Ukrajina). Jej kresby sú už aj v múzeu - *The World Education Cartoons Museum*, v tureckom *Eskisehire*. Sympatická **Júlia**, rodáčka z mesta Čerkassy, členka Asociácie karikaturistov Ukrajiny, neodmietla moju prosbu pohovoriť si o karikatúre - jej tvorbe, ukrajinskej karikatúre a pomeroch v nej. Prekvapila ma svojou úprimnosťou i odvahou pomenovať a nazývať veci pravým menom...

- **Júlia, je to veľmi zaujímavé, ale Vy prvá z radov ukrajinských karikaturistov ste sa mi priznala, že na Ukrajine existuje autoritatívna asociácia karikaturistov a ste jej členkou? Kazanevsky mi vlni povedal, že nič takého u vás niet. Existuje iba jedna súkromná nereseriózná asociácia a ich organizácia na ochranu práv karikaturistov Ukrajiny (filiál CRM International). Povedzte mi o vašej asociácii karikaturistov viac slov.**

- Samozrejme, že Kazanevský povie, že žiadny zväz karikaturistov neexistuje. Pretože on je v zásade proti takému zväzu, zväzu ktorého on nie je predseda.

História ukrajinského zväzu je teda taká: v Kyjeve žije karikaturista **Konstantín Kazančev**, ktorý s entuziazmom jemu vlastným ešte v roku 2001 (!) založil medzinárodnú súťaž karikatúr nazvanú "Nezávislosť" (po ukrajinsky Nezáležnosť) a po celé tie roky hrdinský

(!) ju každý rok organizuje. Taktiež on vytvoril **Asociáciu karikaturistov Ukrajiny**, ktorej som aj ja členkou. Jednoducho, tu účinkuje, na celom svete známa ukrajinská mentalita: "Abi u susida korova zdochla". Povedané po ukrajinsky "Najväčším šťastím pre mňa bude - keď susedovi zдохne krava". Alebo ešte jedno príslovie, ktorého preklad je približne takýto: "Nech mi aj vybijú oko, ak môjmu susedovi vybijú oči obidve". Sú aj iné anekdoty, ktorých základ tvoria čisto črty ukrajinského charakteru - lakomosť, závisť, lenivosť a želanie nič nerobiť. Tak, všetci kyjevskí "mazáci" sa pustili do biedneho Kazančeva, že on sa zaoberá hlúposťami. Dokonca zvolali nejakú schôdzu, aby mu zakázali ďalej viesť Asociáciu karikaturistov. A to i Kazanevský i Kosobukin a ďalší... Úplný nonsens. Našiel sa jeden človek, ktorý prejavil záujem zaujímavo zviditeľniť umenie karikatúry na Ukrajine a pracovať v tomto smere. Nuž, tak nech robí, či nie? Veď nakoniec on nerobí nikomu nič zlé! Tak prečo - to vyzýva takýto hrozný odpor? Je to celé smiešne. Toto všetko môžem povedať Kazanevskému i priamo do očí.

- **A ako je to so slobodou autorského prejavu karikaturistov? Tiež som čítal článok Kazanevskeho, ktorý rozposlal viacerým médiám aj do sveta, že slobodná tvorba pre karikaturistov ešte veľmi pokulháva, v podobnom zmysle sa vyjadril aj Skaženik**

- No, čo už len môžu také nakresliť oni obaja, aby im to zakazovali? Veď to je hlúposť. Bieda našich karikaturistov je v tom, že majú iba veľmi obmedzené videnie, nevidia si ďalej od nosa, nevzdelávajú sa. Preto sa ani v politike nevyznajú. Preto tiež majú iba jedno

východisko - prikmotriť sa k nejakému angažovanému periodiku a kresliť na objednávku. A strkať sa... Ibaže profesionáli to robia tak, že to nikto ani nezbadá. Ale, ak budeme hovoriť vážne, tak naša spoločnosť ešte nie je na takej úrovni, aby sa našli aj nezávislí a neangažovaní oponenti.

A celý "fenomén ukrajinskej karikatúry" bol iba v tom, že pri "perestrojke" bolo zrazu povolené kresliť všetko to, čo bolo dovtedy zakázané. A toto všetko aktívne podporovalo zahraničie. To boli tie všetky medzinárodné konkurzy a tie žiarivé úspechy na nich. Dnes už o nich nič nepočuť - ani o súťažiach ani o víťazstvách... Pretože, to už nie je pre nikoho za hranicami Ukrajiny zaujímavé. A naši "mazáci" sa za tých 15 rokov samoľúbo utvrdzovali v tom, že bez nich sa zemeguľa prestane otáčať. A to nie je vôbec pravda. A všetci naši "mazáci" dnes ticho sedia a závidia iným, mladším, ktorí robia niečo nové a iné ako to robievali kedysi oni...

- Ako to vyzerá s karikaturistami – politickými glosátormi mienkotvorných médií? Pri koryte sú iba lichotiví?

- Všetky tlačené médiá u nás sú angažované – závislé. Nezávislých niet apriori. Pretože médiá u nás ešte nie sú na takom stupni rozvoja, že by dokázali existovať nezávisle a prežiť iba z reklamy. Mám na mysli spoločensko-politické médiá, nie stráncke a reklamné. Tie nepatria do kategórie mienkotvorných. Politických karikaturistov-glosátorov, po vzoru západných, ako sa pýtate u nás prakticky niet. Aspoň v Kyjeve, ale aj v západnej Ukrajine a iste aj na jej východe. Obidva regióny sú tak vzdialené od seba, že sú prakticky ako iné krajiny. Vo všeobecnosti, úloha karikaturistu v ukrajinských novinách je ilustrovať noviny. To znamená, že karikaturista tu hrá iba druhé husle. Aj práca karikaturistu sa cení ďaleko menej ako novinára. Preto sa u nás nikto neživí, iba karikatúrou, ale robí vždy aj niečo iné. No, počula som, že niektoré noviny si už berú do pracovného pomeru karikaturistu a tí už majú zmluvný plat. Iste dobre vedia za čo.

- A vy máte v redakcii voľné ruky? Ilustrujete aj politické články?

- Ja poznám štýl svojho denníka, mám svoj názor na politické dianie u nás a tak v tomto duchu kreslím aj svoje karikatúry. Preto, ak aj môj názor sa nezohoduje s názorom autora článku, či politického komentára, vždy môžem nakresliť takú kresbu, ktorá nie je v rozpore so smerovaním novín. To je, čo sa týka politickej karikatúry. A čo sa týka ostatných, tu je požiadavka iba jediná – aby boli obrázky smiešne.

- Prezradte mi - čím je pre Vás karikatúra?

- Karikatúra - to je ako človek s ktorým sa zosobášiš. Na začiatku je to krehké a vášnivé zaľúbenie, potom „plnenie si manželských povinností“, a ďalej potom „druhý dych“, hľadanie nových hraníc v niečom už absolútne známom a rodnom. Je to aj jedna z možností vyjadriť svoje názory na svet. Tak ako ho vyjadrujem svojimi článkami v novinách, lenže tu sa vyjadrujem kresbami.

Rozmlouval: Peter Závacký (dokončení v príštím GAGu)

KomiksNews #66

Když jsem tu před rokem představoval nominace na „komiksové Oscary“ tedy **Will Eisner Comic Industry Awards** (viz KomiksNews 21 v e-GAGu 07/17), nejprestižnější komiksové ceny světa ve třiceti nejroztodivnějších kategoriích, kdepak by mě napadlo, že letos – poprvé v historii – bude mít své želízko v ohni i český komiks. A přece je tomu tak. Kniha Petra Síse **The Wall: Growing Up Behind the Iron Curtain** (Zed' – jak jsem vyrůstal za železnou oponou, vydali Frank Foster Books/Farrar, Straus & Giroux) byla nominována v kategorii Nejlepší komiks pro děti. Pro českého čtenáře je jistě zajímavá i dvojnásobná nominace grafického románu Rutu Modanové **Hluboké rány** (Exit Wounds, vydalo Drawn & Quarterly),

který je u nás právě k dostání v češtině díky nakladatelství BB Art (viz KomiksNews 61 v e-GAGu 08/12). Dvě nominace utržil Francouz Lewis Trondheim a jednu norský minimalista Jason, jež u nás pilně vydává Mot. A najdeme i další staré známé: Spider-Mana, Pepka námořníka nebo Buffy – přemožitelku upírů. Nejúspěšnějším nakladatelstvím co do počtu nominací je letos DC Comics se 17 nominacemi, na druhém místě je Dark Horse se 16. Následují Marvel (13), Fantagraphics (11), Image (9), AdHouse (7), Oni Press (6) a Drawn & Quarterly (5). Nejúspěšnějšími autory je pak pětice tvůrců

se čtyřmi nominacemi: Fred Chao, Jimmy Gownley, James Sturm, Brian K. Vaughan a Joss Whedon. Vítězové budou známi jako vždy po červencovém Comic-conu v San Diegu.

Oznámeny už byly i nominace na české fanouškovské ceny **Fabula Rasa** vyhlášené portálem ComicsDB. Tady už si můžeme dovolit být konkrétnější. Český komiks má totiž v podstatě dva krále – někdejší spolužáky z AVU Karla Jerieho a Jiřího Gruse. Nejlepším komiksem roku se může stát Grusův Voleman 1 nebo 2, Jerieho Oidipus Rex nebo Skutečný příběh Cílka a Lídy od Františka Skály. Kategorie Nejlepší scénář i Nejlepší kresba ovládli s výše jmenovanými dílky už výhradně Grus a Jerie. Ze zahraničních komiksů můžou uspět Batman: Arkham – Pochmurný dům v pochmurném světě, 100 nábojů 1: První výstřel, poslední šance nebo Vrána. Nejlepší zahraniční scénář napsal Brian Azzarello (100 nábojů #1: První výstřel, poslední šance), Frank Miller (Batman: Rok jedna) nebo Bill Messner-Loebs a Sam Kieth (Maxx 1). Za nejlepší zahraniční kreslíře jsou v Česku považováni Dave McKean (Batman: Arkham – Pochmurný dům v pochmurném světě), J. G. Jones (Mrtvý nebo živý) a Sam Kieth (Maxx #1). Na titul Publikace roku byly nominovány Batman: Arkham – Pochmurný dům v pochmurném světě, Vrána a Bezpečná zóna Goražde. Připomínám, že hlasování právě probíhá na serveru ComicsDB a výsledky budou slavnostně vyhlášeny 10. května na Crweconu.

V brněnské galerii Bakala je právě k vidění další komiksová výstava pod názvem **Východ především!** První výstava projektu **East 1st!** ve formě velkoplošných printů a projekce ilustrací je věnována komiksově tvorbě současných českých autorů (Lucie Lomová, Jaromír 99, Karel Jerie, Tomáš Kučerovský, Nikkarin, Jan Bažant, Michal Bednář, Pavel Čech, Lukáš Fibrich, Lela Geislerová, Jiří Grus, Tomáš Chlud, Adolf Lachman, Petr Morkes, TOY_BOX, Jiří Zimčík). Projekt East 1st! si klade za cíl během 3 let postupně představit aktuální tvorbu autorů z vybraných 13 zemí někdejšího socialistického bloku: Česka, Slovenska, Polska, Litvy, Lotyšska, Estonska, Běloruska, Ukrajiny, Maďarska, Rumunska, Bulharska, východní části Německa a některých států bývalé Jugoslávie. Slovy organizátorů „cyklus představí celou škálu možných názorů a přístupů ke komiksu, které nová vlna obsáhla. Měl by také přispět k pojmenování znaků, které jsou mladému autorskému pokolení společné a ty je odlišují od dřívější tvorby kreslířů a scenáristů. Cílem přehlídky je potvrzení zralosti komiksu coby formy, jejíž možnosti výpovědi si nezadají s literaturou, filmem či jiným uměním.“ *Východ především!* bude v Brně k vidění až do 17. července. *Vhrstí*

KdyKdoKdeCoJak(a)Proč / Hofman rybářům; Machata v bráně, Vostrý na hradě

Mirek Vostrý obeslal (nejen) kreslící kolegy z ČUKu prosbou o pomoc při pokreslování tisíce školních dětí denně na hradě **Točník** u Berouna v termínu 9. - 13. 6. 2008 (denně od 9 hod. do 15 hod.). V dopise, kterým nabízí Kč 500,- na den plus stravu (a poslal ho poněkud neomaleně hromadně nejen Švejdové, Hrubému, Renčínovi, Slívovi, ale i abonentům GAGu do New Yorku, Luzernu, ba i Vicovi do Prešova apod.) se distancuje od zaštitění akce časopisem **Trnky-Brnky**. Píše: „**NENÍ TOMU TAK! Redakce Trnky-Brnky s touto akcí nemá vůbec nic společného a na akci nebude přítomen nikdo a nic z této redakce!**“

Jak známo, předsednictvo se nerozhodlo pro oficiální podíl ČUKu na Točníku a usoudili jsme, že případnou účast necháme zcela na vůli každého autora. ®

S Hofmanem na ryby

Všichni rybáři a příznivci Petrova cechu mají hned dva důvody k radosti. Tím prvním je nově vyzdobený rybářský obchod v Minské ulici v Pražských Vršovcích. Obří ryby a vtipy nakreslené kolegou **Zdeňkem Hofmanem** (na obr. vpravo) připomenou každému návštěvníkovi, že život je třeba brát s humorem. Je to důkaz, že o kreslený humor je stále zájem.

Druhé překvapení je další rybářská knížka „**Postrach vod se vrací**“, kterou Hofman právě dokončil. Na pultech se má objevit začátkem září. /R/

Humor v bráně

Tu jsou tři z „*Lidí a lidiček*“, kteří nechyběli na vernisáži stejnojmenné výstavy v pražské Písecké bráně. Vlevo autor humor kreslí - **Radek Machata z Prahy 6 a z ČUK** - vlevo oba humor (více či méně často) fotografující - **František Dostál a Karel Cejnar**. Soudě dle sklenek v rukou, výčepní a karikaturista se drží piva, fotografové preferují mléko starců (*pro méně chápavé: červené víno*)

Oprava propozic Fór pro FORu:

Ač byly soutěžní termíny propozic poslány k upřesnění pořadající firmě ABF, ed Ytor se

po schválení nepřesvědčil, že tak spolupřadatel učinil u termínového kalendáře velmi nepořádně. Dny, uvedené v minulém GAGu při vyhlášení soutěže souhlasí, ale opravte si prosím rok. Všechna data nemají mít na konci sedmičku (pozůstatek z loňského ročníku), ale rok 2008! Tedy:

§ 6 - termínový kalendář

Vyhlášení soutěže: 16. 4. 2008
Uzávěrka soutěže: 16. 6. 2008
 Zasedání poroty: červen 2008
 Výstava: dům ABF Praha-centrum 16. 9. 2008 - 30. 9. 2008
 Slavnostní vyhlášení vítězů a předání cen: 16. 9. 2008

Slíva na Hluboké atd.

V sobotu 26. 4. v 16 hodin má kolega **Jiří Slíva** vernisáž výstavy asi 50 grafik na zámku v **Hluboké** v galerii Knížecí dvůr, všechny jihočeské členy zve. *A jak už je rozvystavovaný, tak chystá další expozici, tentokrát v Lokti nad Ohří. Otevře ji nejspíš o posledním květnovém víkendu. Termín upřesníme před zahájením výstavy. Ještě před tím převezme osobně 22. - 23. května v srbském Bělehradě 1. cenu za vítězství v „Známkové“ mezinárodní soutěži. (G)*

VAROVÁNÍ: za týden přineseme pozvánku na vernisáž výstavy kreseb Bohouše Šíra 3. 5. 2008 v Ratajích!!

Ze světa / Rusko, Polsko, USA...

Zemřel Sergej Savilov (Rusko)

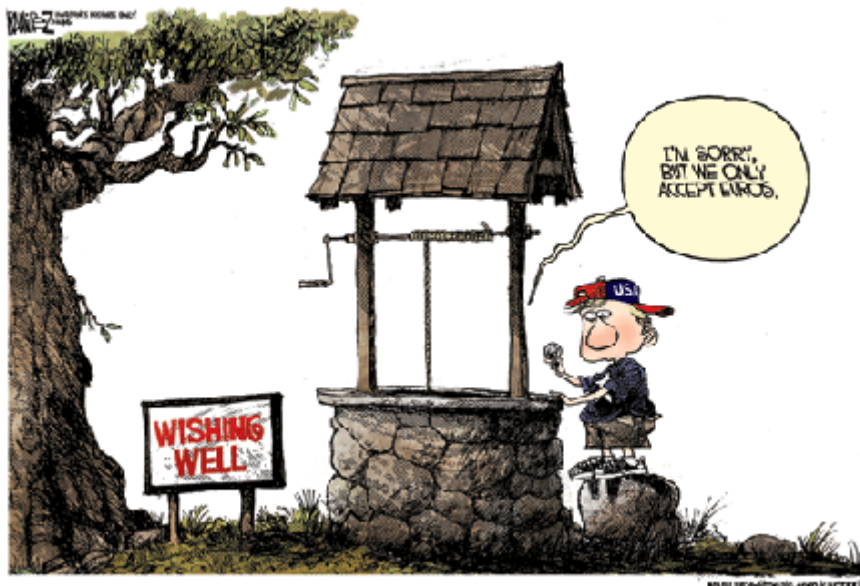
30. března 2008 zemřel ruský karikaturista **Serej Savilov (na obr.)** Narodil se v r. 1949 v Doněcku. Jeho karikaturistická dráha začala v r. 1973. Toho roku se stal předsedou **Doněckého klubu karikaturistů**. Z jeho iniciativy vznikla tamní filiálka moskevského **Centra humoru**. Byl i organizátorem mezinárodních soutěží a výstav cartoons, sám se účastil mnoha soutěží, na nichž získal přes půl stovky ocenění. (nowiny/mh)

Poláci vystavují

V galerii „Miniatura“ v Gliwicích od 23. 4. až do 25. 5. vystavuje **Tadeusz Krotos**. Výstavu nazval prostě: „*Krotos !!! Krotos !!! Krotos !!!*“. V galerii „Na Tynku“ v Tarnowskich Górach své rysunky satyryczne představí **Sl'a-womir Luczyński**, který expozici osobně zahájí 5. 5. ve 20 hod. Oba autory známe z jejich účasti na výstavách v ČR a v jejich katalozích. /MH/

Pullitzerova cena Ramirezovi

Nejvyšší možnou cenou za novinářskou práci v USA je Pulitzerova cena. Uděluje se také za cartoon. Pro rok 2008 ji (9. 4. 2008) dostal **Michal Ramirez** z deníku Investor's Business - v kategorii *Editorial Cartooning*. Je to již druhá Pulitzerovka pro Ramirezze ze Spojených států amerických. Autor kreslí denně a jeho práce jsou na různá ekonomicko-politická témata.

Také jeho stylový záběr je velmi široký: najdete ho podepsaného pod pečlivě prokreslenými obrázky, včetně do detailů vyřezaného pozadí. Ale známe ho i jako autora vysloveně jednoduché kreslebné zkratky na bílé ploše.

Vlevo nahoře
Studna přání v USA:
„Lituji, ale bereme pouze Eura“

Další obrázky - k nahlédnutí jsou jich desítky na adrese:

<http://cagle.com/politicalcartoons/PCcartoons/ramirez.asp>

Vlevo

Hillarina ostřelovací puška

Polská národní soutěž: vítězem Roslaw Szybo!

Ve varšavském Muzeu Sportu a turistiky byla otevřena výstava **Pět kruhů nad Pekingem**. Je to výstava nejlepších vtipů z národní soutěže pořádané Polským olympijským vý-

borem. Ceny získali: I. Roslaw Szybo, II. Pawel Kuczyński (za *Bazén*), III. Bianca Rolando. Zvláštní cenu jury dostal opět Kuczyński (za *Skok daleký*). Výstava potrvá do 14. 5. t. r. (mh)

Netvařte se kysele po turecku...

Není asi člověka v ČUK, který by někdy nezapochyboval, má-li naše pošetilé snažení o získání dětí pro kreslení vtipů (pořádáním soutěží či aspoň zvaním na výstavy) nějaký smysl. Bezespору pak potěší, když zjistíte, že třeba na Kypru nebo v Tu-

recku uvažují karikaturisté stejně. A to, prosím, v zemi, kde se to humoristickými časopisy a velkými stránkami velkých deníků, plnými cartoons, přímo hemží.

Na obrázku z předání cen nejlepším dětským karikaturistům ze soutěže **2. GENÇLER ARASI KARÝKATÜR YARIŞMASI** asi překvapí, kolik dívek se v zemi minaretů věnuje takové neřesti, jakou je zpodobňování nosatých postav... Ale také potěší, že se pro ně našlo tak široké jeviště! Na našem mnohem užším jevišti se snažíme, aby - i když třeba už nikdy žádný vtíp nenakreslí ani neotisknou - existovalo v ČR i v budoucnu nějaké to procento lidí, kteří o jejich existenci budou něco vědět. A zlomek z nich si možná vzpomene: vždyť jsem je sám také vymýšlel(a) a dokonce vystavoval(a)...

Zde jsou jména všech vítězů - a zapamatujte si je!! Za pár let se s nimi možná setkáte na stupních vítězů?!

12-15 YAŞ KATEGORISİ

Birincilik Ödülü: Didem Şahinler (Girne), İkincilik Ödülü: Birsu Faruk (Lefkoşa), Üçüncülük Ödülü: Beyza Özerman (Lefkoşa).
 Özel Ödüller: Emine Gözde Öz (Lefkoşa), Aylin Üretici (Mağusa), Mehmet Ali Alpdoğan (Girne), Çağla Mimoza Kasap (Mağusa), Osman Abdülaziz (Lefkoşa), Çağrı Kasabalı (Lefkoşa), Seda Avni (Mağusa), Neriman Karataç (Lefkoşa), Kamil İbrahim İpçiler (Lefkoşa), Nijat Özbenler (Lefkoşa), **Mustafa Zaimağaoğulları** (Mağusa).

Teşvik Ödülleri: Seval Kaymak (Lefkoşa), Salime Davul-cu (Lefkoşa), Emine Gökboro (Lefkoşa), Gülcem Altıno-ğlu (Mağusa), Arda Balcı (Lefkoşa), Yılmaz Amca (Mağusa)

16-20 YAŞ KATEGORISİ

Birincilik Ödülü: Hasancan Hastürk (Lefkoşa), İkincilik Ödülü: Cevher Erhan (Lefkoşa), Üçüncülük Ödülü: Güzen Aknar (Lefkoşa).

Özel Ödüller: Münise Ağaçil (Girne), Damla Meren (Mağusa), İlkan Koral (Lefkoşa), Emine Çetinsel (Lefkoşa), Leyla Falhan (Lefkoşa), Melisa Balkaç (Güzelyurt), Sevcan Avcı (Güzelyurt), Yağmur Esemem (Lefkoşa), Ayşe Yalnız (Lefkoşa), Samiye Yeşilgül (Mağusa).

Teşvik Ödülleri: Hürkan Karas (Mağusa), Mahmut Ersin Altan (Girne), Nazife Sultanoğlu (Lefkoşa), Cenk S. Özverel (Lefkoşa), Ekin Dağlı (Lefkoşa), Melis Gülpınar (Lefkoşa).

Když si každý z nás zapamatuje jedno jméno, stane se z ČUKu něco jako kolektivní paměť dějin karikatury. Já jsem si vybral k zapamatování to nejlehčí - je označeno **tučným písmem**. Ostatní jména jsou zatím volná. (IH).

Výsledky / Kolumbie, Srbsko, Turecko, Belgie

I. Intern. Caricature and Cartoon contest Ciudad de Bogota - Kolumbie

I. cena v ktg. „Professional“ - US 1000,-: SAEED SADEGHI, Irán

II. cena v této ktg. - US 800,-: ELENA OSPINA , Španělsko

Special mentions

I. honourable mention: RAÚL FERNANDO ZULETA , Kolumbie;

II. honourable mention: ARGÓN, Kolumbie;

III. honourable mention: OSCAR ROJAS, Venezuela;

IV. honourable mention: RUMEN DRAGOSTINOV, Bulharsko;

I. cena v ktg. „Amateur“ - US 500,- ve výtv. materiálu: YUDIR STERLING GUEVARA , Kolumbie.

II. cenu v této ktg. US 400,- v materiálu: GUAICO, Kolumbie.

Na obrázcích / dole: dvě vítězné práce ze soutěže Prestigio (GPS navigace) na Kypru:

Grand Prix: **Igor Kondenko** (Ukrajina)

Silver Prize: **Kelemen Istvan** (Maďarsko)

MAN & NATURE 2008 - březen

Tři „měsíční“ vítězové za březen v turecké soutěži Nature & Man Cartoon Contest 2008 na téma "Drought & Water" - všechny finalové práce najdete na:

<http://www.muhtinkoroglu.com/default.asp>

Tawan Chuntra - Tajwan
Lubomir Kotrha - Slovensko (**viz obr!!**)
Young Sik Oh - Korea

**Intern. cartoon exhibition
 POSTAGE STAMPS 2008,
 Bělehrad (Srbsko)**

I. cena - Jiří Slíva (Česko)
 II. cena - Goran Markovic (Srbsko)
 Diplomy: Jacek Frackiewicz (Polsko), Mohammad Amin Aghaei (Irán), Valentin Georgiev (Bulharsko), Elman Mirzoyev (Azerbajdžan);

Osobní razítko a diplom - Vladan Nikolič (Srbsko);
 Mail art prize - Nickolai Krachtchin (Rusko), Peter Niuwendijk (Holandsko);
 Mail art diploma - Boris Petrushansky & Olesya Kuklina (Rusko);
 Jury FECO Serbia awarded with special prize - Slobodan Adjanski (Srbsko)

Third Prize. Wolfgang Schlegel /Germany

**EuroFruitcartoonale
 Sint-Truiden 2008 - Belgie**

Téma: "Fruit and Olympic Games"
 (jako loni: jablka sklízeli domácí)

1. cena: Achiel Hutsebaut / Belgie
 2. cena: Patrick Heymans / Belgie
 3. cena: Wolfgang Schlegel / Německo

Dobrá zpráva: Kovařík oceněn v Surgutu!

Zatím neoficiálně - Břetislav Kovařík získal některou z cen v Rusku, kde na Sibiři pořádají už několik let mezinárodní soutěž cartoons. Více a přesněji až budeme moudřejší...

Propozice / Čína, Korea, Kanada

University Cartoon Contest on Environmental Protection 2008 Peking - Čína

Téma: Weather Changes and Disaster -- Stay Alert on Global Warming

Jen pro domácí i zahraniční universitní studenty!

Deadline 20. 5. 2008

Ceny: First Prize [1 person]: RMB 5000 and certificate; Second Prize [2 persons]: RMB 3000 and certificate; Third Prize [3 persons]: RMB 1000 and certificate; Excellent Prize: [80 persons]: souvenir and certificate; Weekly Champion: souvenir (Weekly Champions are chosen by clicks and votes of the contributions every week during the competition.) Pořadatel: News Cartoon, China Environment Protection Foundation, China Newscartoon Society, China Daily Website. Počet: bez limitu
 Formát: papírové práce 21cm x 29,7 cm. Patříčně popsané vzadu. U prací poslaných e-mailem resolutions: - 300 dpi (file size no bigger than 2MB) - JPG; - RGB; - longest side of the file should be under 1000 pixels. Připojit: names of the work, author and university are necessary, author's pen name is selective. Email pro zaslání prací: mhds@chinadaily.com.cn

Adresa: New Cartoon, 6/F, B3 Tower, Ziguang Building, No.11 Huixin Dongjie, Chaoyang District, Beijing 100029, P. R. China - **Website:** www.newscartoon.com.cn; **Email:** mhds@chinadaily.com.cn

Výsledky: na New Cartoon a webu.

Vyhlášení vítězů: 5. 6. 2008

Vše další na: <http://cartoon.chinadaily.com.cn/zhuanti/dasai/xuzhi.html>

First International Cartoon Beer Contest, Montreal - Kanada

Deadline 10. 5. 2008 - Ceny:

Golden Mug — First prize cash award of \$ 1,500,- CDN, diploma and Trophy

Silver Mug — Second prize cash award of \$ 1,000,- CDN, diploma and Trophy

Bronze Mug — Third prize cash award of \$ 500,- CDN, diploma and Trophy

Kompletní propozice v příloze tohoto GAGu.

Dong-A-LG International Digital Cartoon Competition 2008 - Korea

Only to digital cartoons & caricatures that made in the form of digitalization originally. Scanned works of non-digital cartoons & caricatures are NOT eligible!

Téma: A. Cartoon - Olympic Games; B. Caricature - Sports player.

Deadline 30. 4. 2008

Více na: <http://www.dcartoon.co.kr>

Originální propozice v příloze tohoto GAGu.

Kalendárium: všechno létá (i to, co peří nemá)

To to letí, tedy spíš to to všechno hoří... Přichází s obavami i nadějami očekávaný přelom dubna a května, plný velkých soutěžních příležitostí! Uzavírá se první třetina roku, už teď má na svém kontě řadu velkých soutěží včetně Marostiky, Legnice, Knokke aj. Ale také těch menších - soutěží i cen. ČUK má své první laureáty: Slíva a Kubec zabrali hned 2x, Vorel, Otta - a s nim teď ještě Kovařík - ti už si píší první čárky do své sbírky letošních mezinárodních ocenění (mimo to existují i první diplomanti: Holečková, Jurkas, Schubert...) Doplnit je může každý, kdo obešle jak „slovanské“ (Polsko, Montenegro, Chorvatsko, Srbsko...) tak „zámořské“ (Brazílie, Turecko, Čína, Argentina) soutěže dříve, než vyjde další GAG... Témata jsou docela slibná - i když soupeři samozřejmě nespí. Skvělý nápad anebo propracované výtvarné ztvárnění vtipu má však vždy naději na úspěch! A to i proti takovým sběratelům cen jakými jsou v současnosti Dragostinov, Gatto, Kuczyński nebo Kosobukin...

A kdo si na ně netroufá, má ještě možnost účasti v národní soutěži šachové anebo na výstavě k stavařské konferenci v Praze...

Ani květen a červen však nebudou na uzávěrky plonkové - vedle pražského Fór pro FORu, kterým vyvrcholí česká jarní sezóna na mezinárodním poli, čeká také na konci máje další významná soutěž v polské Zieloné Góře, kam se přestěhoval po čtyřech letech prestižní Kožu-chow... (G-m)

KALENDÁRIUM	MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽE 2008	DATUM	GAG č.
Duben	„Burn or freeze“ - Corum, Turecko	8. 4. 2008	07-47
Hoří!	„Justice“ - Penela, Portugalsko - jen pro Evropany!	28. 4. 2008	08-14
Hoří!	Carioca Salon - Rio de Janeiro, Brazílie - nové	28. 4. 2008	08-15
Hoří!	Velká loď humoru - Lodž, Polsko	30. 4. 2008	08-08
Hoří!	„Úspěch a štěstí“ - Černá Hora - jen e-mailem	30. 4. 2008	08-09
Hoří!	„Les = zdraví“ - Vucje, Srbsko - nové!	30. 4. 2008	08-15
HOOOŘÍ !!!	Tichý mat - Praha, Česko - jen pro české autory !	30. 4. 2008	08-02
Hoří!	Dong-A+LG Intern. Digital Cart. Comp. - Korea N! Jen digi...	30. 4. 2008	08-17p
Květen	Mediterranean - Alanya, Turecko	1. 5. 2008	08-06
Příhořivá	„Gambling“ - Zagreb, Chorvatsko	1. 5. 2008	08-08
Příhořivá	„Olympic humor“ ; FCW - Šanghaj, Čína	1. 5. 2008	08-12
Příhořivá	Aydin Dogan - Istanbul, Turecko	2. 5. 2008	08-06
	„Smíchem ku zdraví“ - Buenos Aires, Argentina	5. 5. 2008	08-06
	Cartoon Beer Contest - Montreal, Kanada - novinka	10. 5. 2008	08-17p
	„Svět vína“ - Stuttgart Award, Stuttgart, Německo	15. 5. 2008	08-13
	University Cartoon Contest - Čína - jen pro studenty! Nové!	20. 5. 2008	08-17
ČUK - !!!	Stavebnictví - jen ČR - pouze výstava!!!	25. 5. 2008	08-13
	UNIMEP - Piracicaba, Brazílie - JEN pro STUDENTY	26. 5. 2008	08-15
	GRAFIKATUR 2008 - Lübben - Německo	30. 5. 2008	08-13
	„Ropa a plyn“ - Zielona Góra, Polsko	31. 5. 2008	08-12

